

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoCsp/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120212145
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6120212145.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanému Y. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. Y., L. Y. XXXX/X, o zaplatenie 3.282,23 EUR s prísl., na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota, č. k. 9Csp/19/2020-117 zo dňa 09. 11. 2020 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu okrem výroku, ktorým vo zvyšnej časti žalobu zamietol **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšnej časti zamietol, zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozhodnutím uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 3.054,15 EUR spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.794,47 EUR od 22. 05. 2018 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.)

2.1. Okresný súd vychádzal zo zistenia, že žalovaný uzavrel dňa 03. 11. 2014 s právnym predchodcom žalobcu Y. Y. (ďalej tiež „banka“ alebo „právny predchodca žalobcu“) spotrebiteľskú zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej bol poskytnutý úver vo výške 1.800 EUR s fixnou úrokovou sadzbou 22,90 %, s výškou mesačnej splátky 45,62 EUR splatnej k 23. dňu v kalendárnom mesiaci, s uvedením splatnosti prvej splátky 23. 12. 2014 a konečnej splatnosti úveru 23. 11. 202. Zmluva obsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) 27,47 %, priemernú hodnotu RPMN 16,81 %, celkovú čiastku, spojenú s úverom 3.830,23 EUR.

2.2. Okresný súd zistil, že uvedená spotrebiteľská úverová zmluva obsahuje všetky zákonné náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z.

3. Žalovaný vzniesol námietku premlčania, ktorú odôvodnil tým, že úver splácal až do v poradí 10. splátky, splatnej 23. 09. 2015 a neuhradil žiadne splátky od 23. 10. 2015. K premlčaniu došlo k 23. 10. 2018, lebo žaloba bola podaná na súde 11. 01. 2020.

4.1. Okresný súd zistil, že právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného 24. 04. 2017 na uhradenie zmeškaných splátok vo výške 935,45 EUR do 15 dní od doručenia výzvy pod hrozbou zosplatenia úveru. Podľa výpisu splátok a úhrad úveru žalovaný uhradil len splátku 24. 05. 2016 a že k 24. 04. 2017 bol v omeškani viac ako 3 mesiace so splácaním pohľadávky v celkovej výške 935,45 EUR. Žalovaný dlžnú sumu neuhradil a banka žalovanému oznámila listom z 19. 06. 2017, doručeným žalovanému 26. 06. 2017, že vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 16. 06. 2017. V čase výzvy banky bola splatná

splátka 23. 04. 2017 a banka mohla zosplatiť úver aj pre nezaplatenie splátky splatnej v mesiacoch marec až máj 2017.

4.2. Právny predchodca žalobcu oprávnené vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru 16. 06. 2017, keďže po doručení predchádzajúcej výzvy na uhradenie zmeškaných splátok vo výške 935,45 EUR na úhradu dlhu neplnil ani čiastočne.

5. Pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru veriteľ splnil podmienky podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, čo vylučuje tvrdenie žalovaného, že k zosplateniu celého úveru došlo už nezaplatením splátky 23. 10. 2015, lebo v tom čase nebola splnená podmienka omeškania tri mesiace a podmienka doručenia výzvy a upozornenia na možnosť predčasného zosplatenia úveru. Keďže splatnosť úveru stala 16. 06. 2017 a žaloba bola podaná 11. 1. 2020, bol nárok uplatnený na súde včas v trojročnej premlčacej dobe.

6. Okresný súd odôvodnil zamietnutie žaloby v prevyšujúcej časti v bode 33. odôvodu. Žalobca tvrdil, že úhrady žalovaného započítal na poplatky za upomienky a poistenie úveru. Žalobca však nepreukázal vyhotovenie a doručenie týchto upomienok žalovanému. Súčasne okresný súd považoval sumu 25 EUR za každú jednu upomienku za neprimerané plnenie, ktoré zakladá hrubú nerovnováhu v spotrebiteľskom zmluvnom vzťahu a neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, lebo ide o neprimeranú sankciu pri nesplnení záväzku dlžníka. Za deväť upomienok si žaloba neoprávnené uplatnil sumu 225 EUR, ktorú okresný súd odpočítal zo žalovanej istiny. Obdobne sumu 3,08 EUR žalobca neoprávnené započítal na poplatok za poistenie úveru, keďže poistenie úveru nebolo preukázané a osobitnú poisťovnú zmluvu žalobca nepredložil.

7.1. Okresný súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 5 % úroku z omeškania, ktorý bol vyčíslený za obdobie od predčasnej splatnosti 16. 06. 2017 do 22. 05. 2018 v sume 147,28 EUR, ktorá bola započítaná v žalovanej istine. Zároveň okresný súd priznal žalobcovi 5 % ročný úrok z omeškania z celkovej istiny úveru 1.794,47 EUR od 22. 05. 2018 do zaplatenia.

7.2. Keďže žalobca uplatnil úrok z omeškania 8 % ročne, okresný súd žalobu zamietol aj v tej časti úroku, ktorá prevyšuje 5 % ročne.

8. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 53 ods. 1, ods. 4, ods. 5, ods. 9, § 100, § 101, § 103, § 517 a § 565 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešnejší v rozsahu 93,05 % priznal po započítaní úspechu žalovaného pomernú náhradu trov v rozsahu 86,10 % v zmysle § 255 ods. 2, § 262 ods. 2 CSP.

9. Žalovaný vo včas podanom odvolaní namietal nesprávne skutkové a právne posúdenie okresného súdu. Okresný súd nesprávne konštatoval, že plynutie premlčacej doby začalo od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Zopakoval, že vzniesol námietku premlčania na jednotlivé splátky aj na celý dlh. Žaloba bola na súde podaná 11. 01. 2020 po uplynutí trojročnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť od nezaplatenia aprílovej splátky roku 2016. Z uvedených dôvodov navrhol, aby krajský súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

10. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu odkázal na svoje doterajšie vyjadrenia v konaní, stotožnil sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie a rozsudok okresného súdu navrhol potvrdiť.

11. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu v medziach daných ust. § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1, písm. c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, lebo súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, a nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

12.1. Podľa § 100 od. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

12.2. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, k bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

12.3. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

12.4. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

13.1. Okresný súd vysporiadal sa s nedôvodnosťou námietky premlčania iba tým, že splatnosť úveru nastala vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru 16. 06. 2017 a žaloba bola podaná 11. 1. 2020 a preto bol nárok uplatnený na súde včas, v trojročnej premlčacej dobe. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru bolo v súlade s podmienkami podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Táto skutočnosť vylučuje, že k zosplateniu celého úveru došlo už nezaplatením splátky 23. 10. 2015, lebo v tom čase nebola splnená podmienka omeškania so splatením splátky tri mesiace ani podmienka doručenia výzvy a upozornenia na možnosť predčasného zosplatenia úveru.

13.2. Okresný súd posudzoval podmienky zosplatenia úveru v spotrebiteľskej zmluve uvedené v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

13.3. Okresný súd sa síce vysporiadal s platnosťou právneho úkonu, ktorým banka vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru, ale nevysporiadal sa s počítaním a plynutím premlčacej doby pre každú splátku úveru, ktorá začala plynúť od neuhradenia tej ktorej splátky úveru samostatne, a to až do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Opomenul, že vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru začala plynúť premlčacia doba iba pre tie splátky, ktoré dovtedy neboli splatné. Inými slovami odôvodnenie okresného súdu, že splatnosť úveru nastala 16. 06. 2017 nedáva odpoveď na premlčaciu dobu, ktorá začala dovtedy plynúť u predošlých, už splatných splátok úveru.

13.4. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu listom zo dňa 19. 06. 2017 žalovanému oznámil, že úver zosplatal ku dňu 16. 06. 2017 (č. l. 19), keď predtým, listom z 24. 04. 2017 žalovanému oznámil, omeškanie so splácaním pohľadávky banky ku dňu 23. 04. 2016 vo výške 935,45 EUR (č. l. 21). K žalobe je pripojený výpis splácania úveru, z ktorého možno vyhodnotiť tvrdenie žalovaného, kedy naposledy riadne uhradil dohodnutú splátku úveru dňa 23. 10. 2015 (č. l. 22-23).

14.1. Pokiaľ žalovaný do vyhlásenia predčasnej splatnosti neuhradil dlh pozostávajúci zo splatných splátok, potom pre posúdenie námietky premlčania nestačí zistenie, že právny predchodca žalobcu splnil podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru.

14.2. Podľa § 103, veta druhá Občianskeho zákonníka treba počítat' premlčaciu dobu od splatnosti splátky, pre ktorú bola vyhlásená predčasná splatnosť peňažného plnenia. Uvedeným zisťovaním, kedy nastala splatnosť jednotlivých splátok, pre ktoré bola vyhlásená mimoriadna splatnosť celého úveru, sa okresný súd nezaoberal, skutkovo neposudzoval, pričom pre začiatok počítania premlčacej doby je podstatné práve to, ktorá najstaršia splátka je započítaná v sume 935,45 EUR, uvedenej vo výzve na úhradu pohľadávky banky.

15.1. Pri zosplatení úveru treba rozlišovať nielen to, kedy pre nesplnenie niektorej splátky môže veriteľ požadovať zaplatenie celého dlhu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ale aj to, do kedy môže veriteľ uvedené právo uplatniť vzhľadom na účinky plynutia premlčacej doby odo dňa zročnosti nesplnenej splátky podľa § 103 Občianskeho zákonníka.

15.2. Ak by žalovaný dlžnú splátku, pre ktorú bol úver zosplatený uhradil, bolo by zosplatenie neúčinné a súd by musel vychádzať z toho, že premlčaniu naďalej podliehajú jednotlivé splátky úveru, ktoré neboli uhradené v trojročnej premlčacej dobe. Takémuto záveru však vzhľadom na tvrdenie žalovaného a doterajšie zistenia okresného súdu nič nenasvedčuje.

16. Zročnosť celého dlhu má za následok začiatok plynutia premlčacej doby celého dlhu od prvej omeškanej splátky. Uvedené zodpovedá posúdeniu premlčania podľa § 103, veta druhá Občianskeho zákonníka z hľadiska počiatku behu premlčania „odo dňa zročnosti nesplnenej splátky“, pretože predošlé splátky (pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru) sú už splatné. Nejde teda ani o posunutie začiatku plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok,

pretože pre každú z predchádzajúcich splátok už tak či tak plynie premlčacia doba a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru sa týka iba tých splátok úveru, ktoré dovtedy neboli splatné.

17. Pri vymáhaní plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy je na ochranu spotrebiteľa aj počítanie premlčania s prihladnutím na to, že žalobcoví, ani jeho právneho predchodcoví, ako osobám vystupujúcim v právnom vzťahu z pozície dodávateľa a podnikateľa nič nebránilo konať tak, aby bolo ich právo včas uplatnené na súde.

18.1. Odvolanie žalobcu bolo dôvodné. Na vyvodenie záveru o tom, že nedošlo k premlčaniu žalovanej pohľadávky nebolo vykonané potrebné dokazovanie.

18.2. Žalovaný v spore vystupuje ako spotrebiteľ. V zmysle § 296 CSP spotrebiteľ predložil a označil skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré spochybňujú skutkové tvrdenia žalobcu.

18.3. Okresný súd bude zisťovať aj z predloženého výpisu splácania úveru, ktoré neuhradené splátky úveru boli započítané v sume 935,45 EUR a vyvodí najstaršiu splátku, ktorá bola započítaná do uvedenej celkovej pohľadávky banky, oznámenej dlžníkovi listom z 24.04.2017, čo bolo dôvodom predčasného zosplatnenia úveru. Následne urobí záver o tom, či vzhľadom dobu, ktorá uplynula do podania žaloby od splatnosti najstaršej neuhradenej splátky nedošlo k premlčaniu žalovanej pohľadávky. Pokiaľ by bola premlčaná istina, nemožno priznať ani príslušenstvo k nej.

19. Vo výroku, ktorým okresný súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol, zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý a nadobudol právoplatnosť.

20. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).